

Pawlusyň korintoslylara birinji haty

Giriş

Pawlusyň ýazan bu haty «Pawlusyň korintoslylara birinji haty» diýip atlandyrylýandygyna garamazdan, ol Korintosdaky ýygnaga ýazylan ilkinji hat däldir. Sebäbi ol bu hatynda öňki ýazan hatyna salgylanyp, şeýle ýazýar: «Men size azgyn adamlar bilen gatnaşmaň diýip öň ýazypdym» (5:9). Korintosdaky ýygnagyň imanlylary hem käbir zatlary aýdyňlaşdyrmak üçin ozal Pawlusa hat ýazypdyrlar (7:1). Şonuň üçin-de, 1-nji Korintoslylaryň käbir parçalarynda hut şol soraglara jogap berilýär.

Korintos Gresiýanyň günortasynda ýerleşýän gadymy port şäheridir. Pawlus öz wagyzlaryny şu şäherde ýerleşýän ýahudylaryň sinagogasynda başlaýar. Ýöne soňra ol sinagoganyň gapdalynda ýerleşýän öýe baryp wagzyny dowam etdirmeli bolýar. Bu öýde ýahudy bolmasa-da, Isa iman edip, Onuň şägirdi bolan adam ýaşaýardy (Resullaryň işleri 18:1-17). Korintosdaky imanlylaryň arasynda baýlar (1 Korintoslylar 11:18-21), hatda şäher gaznaçysy bolsa-da (Rimliler 16:23), olaryň köpüsi garyp adamlardy (1 Korintoslylar 1:26-29). Pawlus Korintosda bolan wagtynda eklenmek üçin çadyr tikmek bilen meşgullanýardy (Resullaryň işleri 18:3; 1 Korintoslylar 4:12; 9:1-18).

Korintosly imanlylaryň arasynda döreýän agzalalyklar (1:10–4:21), olaryň biri-birlerine bolan nädogry garaýyşlary (5:1–6:20) Pawlusy örän aladalandyryr. Ol käbir mesihileriň hereketini ýazgaryp, Isa Mesihini Hoş Habarynyň asyl manysyny olara düşündirýär. Şeýle-de ol nika (7:1-40), butlara hödür edilýän gurbanlyklary iýip-iýmezlik (8:1-13) barasyndaky soraglaryna jogap berýär. Pawlus olara Hudaýa dogry tärde sežde etmelidigini ündeýär. Ol Isa Mesihiniň direlendigine iman edýänleriň indi ölümiň ygtyýaryndan azatdyklaryny nygtap: «Eý, ölüm, hany seniň ýeňşiň? Eý, ölüm, hany seniň zäherli neşderiň?» diýip, Hoşçanyň pygamberlik bilen aýdanlaryny mysal getirýär (15:55).

Pawlus olara biri-birlerini söýmegi ündäp, ýygnakdaky ähli kynçylyklary söýgi arkaly ýeňip bolýandygyny nygtaýar. Ol söýginiň hatda iman bilen umytdan hem güýçlüdigini aýdýar:

Söýgi sabyrlydyr, mähribandyr. Söýgi bahyllyk edýän däldir, özüni beýgeldýän däldir. Söýgi gopbamsyramaýar, biabraýlyk etmeýär. Söýgi öz bähbidini aramaýar, gaharlanmaýar, öýke-kine saklamaýar. Söýgi ýamanlyga şatlanmaýar, ol hakykata şatlanýandyr. Söýgi

*hemme zady bagyşlaýandyr, el-
mydama ynanýandyr. Söýgi hiç
haçan umytdan düşýän däldir,
hemme zada çydaýandyr. Py-*

*gamberlikler tamamlanar, diller
ýiter, bilim gutarar, söýgi bolsa
asla tükenmez.*

13:4-8

Mazmuny

Salamlar we doga-dilegler.....	1:1-9
Ylalaşykly bolmaga çagyryş	1:10–4:21
Ýygnakdaky gatnaşyklar	5:1–7:40
Butlara däl-de, ýeke-täk Hudaýa hormat goýmak	8:1–11:1
Ybadat etmek we ýygnagyň durmuşy barada tabşyryklar	11:2–14:40
Mesihniň ölümden üstün çykmagy	15:1-58
Mätäçler üçin sadakalar.....	16:1-4
Pawlusyň syýahat meýilnamasy.....	16:5-12
Şahsy öwütler we salamlar	16:13-24

1-nji bab

¹Hudaýyň yradasy bilen Isa Mesihniň resuly bolan men Pawlusdan we dogany-
myz Sosfenden ²Hudaýyň Korintosdaky
ýygnagyna dogaýy salam! Isa Mesih ar-
kaly Hudaýyň mukaddes halky bolmaga
çagyrylanlaryň baryna dogaýy salam!
Şeýle-de hemmämiziň Rebbimiz bolan
Isa Mesihe ybadat edýänleriň baryna
dogaýy salam! ³Atamyz Hudaýyň we
Rebbimiz Isa Mesihniň merhemeti, pa-
rahatlygy, goý, size ýar bolsun! ⁴Hudaý
Isa Mesih arkaly size merhemet eçildi.
Men munuň üçin hemişe Hudaýyma
şükürler edýärim. ⁵Çünki siz Isa Mesih
arkaly ähli zada: dilewarlyga-da, bilim
hazynasyna-da eýe bolduňyz. ⁶Bu bolsa
meniň size Isa Mesih babatda aýdan-
larymyň hakykatdygyny tassyklaýar.
⁷Şoňa görä-de, indi siziň, ýagny Isa
Mesihniň gökden inmegine sabysyzlyk
bilen garaşýanlaryň ruhy peşgeşler ba-
batda hiç bir ýetmezi ýokdur. ⁸Rebbimiz

Isa Mesihniň geljek gününde aýypsyz
bolmagyňyz üçin, Onuň Özi sizi ahyra
çenli berkider. ⁹Sizi Öz Ogly Isa Mesih
bilen ýakyn gatnaşykda bolmaga çagy-
ran Hudaý ynamdardyr.

Imanlylar ýygnagyndaky bölünüşlikler

¹⁰Eý, doganlar, men size Rebbimiz Isa
Mesihniň adyndan ýalbarýaryn: biri-bi-
riňiz bilen ylalaşykly boluň. Araňyzda
agzalalyklara ýol bermäň, pikirleriňiz we
garaýyşlaryňyz bir bolsun. ¹¹Eý, dogan-
lar! Hloýanyň öýündäki adamlar siziň
araňyzda dawa-jenjelleriň bardygyny
maňa habar berdiler. ¹²Men siziň diý-
ýänleriňizi nazara alyp şeýle diýýärim,
sebäbi biriňiz «men Pawlusyň şägirdi»,
ýene biriňiz «men Apollonyň şägirdi»,
başga biriňiz bolsa «men Petrusyň ^a
şägirdi», ýene biriňiz «men Mesihniň
şägirdi» diýýärmişiňiz. ¹³Eýsem Mesih
bölünäýdimikä? Siziň üçin haça Paw-
lus çüýlendimi? Siz Pawlusyň yzyna

^a **1:12 Petrus** – grekçe *Kepas*, bu Petrusyň beýleki ady.

eýerijiler hökmünde suwa çümdüril-diňizmi? ¹⁴Hudaýa mün-de bir şükür, men Krispus bilen Gaýusdan başga-ňyzy suwa çümdürmedim. ¹⁵Şonuň üçin-de, hiç kim meniň adym bilen suwa çümdürilendigini aýdyp bilmez. ¹⁶(Hawa, men Stepanasyň öý-içerisini hem suwa çümdüripdim. Ýene kimdir birini suwa çümdürüp-çümdürmändigim ýadyma düşmeýär.) ¹⁷Mesih meni suwa çümdürmäge däl-de, Hoş Habary wagyz etmäge iberdi. Emma Isa Mesihniň haçdaky ölümü puja çykmaz ýaly, men bu habary ynsan danalygynyň sözlere bilen wagyz etmeli däl.

Isa Mesih Hudaýyň danalygy we gudratydyr

¹⁸Heläkçilik ýolundan barýan adamlar üçin haç baradaky habar akmaklykdyr. Emma biz, ýagny gutulyş ýolundan barýanlar üçin bu habar Hudaýyň gudratydyr. ¹⁹Çünki Mukaddes Ýazgylarda: «Men danalary danalykdan mahrum ederin, akyllary akyldan aýraryn» diýip ýazylydyr.

²⁰Hany dana kişi? Töwrady öwredýän hany? Bu döwrüň alymy hany? Eýsem Hudaý dünýä danalygynyň akmaklykdygyny görkezmedimi? ²¹Hudaý dünýä öz akylyna daýanyp, Oňa akyl ýetirip bilmez diýen karar geldi. Şoňa görä-de, akmak saýylýan habarymyz arkaly Hudaý iman edýänleri halas etmegi ýüregine düwdi. ²²Ýahudylar gudratly alamatlary talap edýärler. Grekler paýhasy agtarýarlar. ²³Biz bolsa haça çüýlenen Isa Mesih wagyz edýäris. Mesih ýahudylar üçin bütreme daşydyr, ýahudy däller üçin bolsa akmaklykdyr.

²⁴Emma çagyrylanlar üçin: ýahudy ýa ýahudy däl, parhy ýok, Mesih Hudaýyň gudraty we danalygydyr. ²⁵Çünki Hudaýyň «akmaklygy» ynsan danalygyndan danadyr. Hudaýyň «ejizligi» hem ynsan güýjünden güýçlüdir!

²⁶Eý, doganlar! Hudaý sizi çagyrmanka özüniziň kim bolandygynyňyza ýada salyň. Araňyzda ynsan nukdaý-nazaryndan dana, ygtyýarly, asylzada saýylýanlaryňyz köp däl. ²⁷Emma danalary utandyrmak üçin, Hudaý bu dünýäniň akmak saýýanlaryny saýlady. Güýçlülerini utandyrmak üçin hem bu dünýäniň ejiz saýýanlaryny saýlady. ²⁸Hudaý dünýäniň abraýly saýýanlaryny hiç etmek üçin, asylsyzlary we äsgerilmeyänleri, ýagny hiç saýylýanlary saýlady. ²⁹Şoňa görä-de, goý, hiç kim Hudaýyň huzurynda öwünmesin! ³⁰Çünki siz Isa Mesih bilen diňe Hudaý arkaly birigensiniz. Isa Mesih biziň üçin Hudaýyň danalygydyr. Biz Ol arkaly aklanyp päklendik. Isa Mesih bizi Özüne mukaddes halk edinip, günälerimiziň jezasyndan gutardy. ³¹Şunlukda, Mukaddes Ýazgylarda ýazylyşy ýaly: «Öwünýän diňe Reb bilen öwünsin».

2-nji bap

¹Eý, doganlar, men size Hudaý baradaky şaýatlygy yglan etmäge baranymda, dilewarlyk ýa söz danalygy bilen barmandym. ²Men siziň araňyzdakam, Isa Mesihden we Onuň haça çüýlenmeginden başga ähli zady unutmagy ýüregime düwüpdim. ³Men ýanyňyza baranymda ejizdim, gorkudan ýaňa galpyldaýardym. ⁴Men wagyz edenimde sizi ynandyrmak üçin paýhasly sözlere ulanmadym. Sizi ynandyran zat Hudaýyň Ruhunyň aýan

bolan güýjüdi. ⁵Bu siziň imanyňyzyň ynsan paýhasyna däl-de, Hudaýyň güýjüne daýanmagy üçindi.

Hudaýyň danalygy Mukaddes Ruh arkaly aýan bolýar

⁶Hawa, biz danalygy kämilleriň arasynda wagyz edýäris. Biziň wagyz edýän danalygymyz bu eýýamyň ýa-da dünýädäki wagtlaýyn, soňy puç bolýan ygtyýarlylaryň danalygy däldir. ⁷Biz Hudaýyň syrly, ýaşyryn saklanylan danalygyny sözleýäris. Hudaý bu danalygy biziň hem Onuň şöhratyna şarik bolmagymyz üçin, ony dünýä ýaradylmazdan öň niýetläpdi. ⁸Bu danalyga dünýä ygtyýarlylarynyň hiç biri düşünmedi. Çünki düşünen bolsadylar, şöhratly Rebbi haça çüýlemezdiler. ⁹Emma Mukaddes Ýazgylarda ýazylyşy ýaly:

«Hudaýy söýýänler üçin
Onuň taýynlan zatlaryny
ne göz görüpdi, ne-de gulak
eşidipdi,
ne-de ynsan aklyly çaklapdy».

¹⁰Bize bolsa Hudaý bu danalygy Öz Ruh arkaly aýan etdi. Çünki Mukaddes Ruh ähli zady, hatda Hudaýyň çuň pikirlerine düşünýändir. ¹¹Ynsanyň pikirlerini onuň içindäki öz ruhundan başga hiç kim bilmeýär. Hudaý babatda hem şeýle: Onuň Öz Ruhundan başga hiç kim Hudaýyň pikirlerini bilýän däldir. ¹²Biz bu dünýäniň ruhuny alan däldiris. Biz Hudaýyň Öz merhemeti arkaly bize eçilenlerine düşünerimiz ýaly, Hudaýyň Ruhuny alandyrys. ¹³Biz bulary ynsan danalygynyň öwreden sözleri bilen däl-de,

Mukaddes Ruhun öwreden sözleri bilen aýdýarys. Biz ruhy hakykaty ruhy sözler bilen düşündirýäris ^a. ¹⁴Mukaddes Ruha eýermeyän ynsan Hudaýyň Ruhundan bolan zatlara düşünmeýär. Ol bulary akmaklyk saýýar. Çünki Mukaddes Ruhun pikirlerine diňe Oňa eýerýänler düşünýändirler. ¹⁵Mukaddes Ruha eýerýän adam hemme zada baha berip bilýär, emma başgalar bu adama baha bererden ejizdir.

¹⁶«Rebbe kim akyl ýetirdi?

Kim Oňa maslahat berip bildi?»
Emma bizde welin Isa Mesihiň aklyly bardyr.

3-nji bab

¹Eý, doganlar, men siziň bilen Mukaddes Ruhdan dolan ynsanlar hökmünde gürleşip bilmedim. Men size bu dünýäniň ynsanlaryna, Mesihe ýaňy-ýakynda iman eden ynsanlara gürrüň beren ýaly gürrüň berdim. ²Size gaty-guty bermedim, süýt berdim. Sebäbi siz gaty-gutyny iýmäge heniz taýyn däldiňiz. Şindi hem taýyn dälisiňiz. ³Bu dünýä heniz-de size öz täsirini ýetirýär, sebäbi araňyzda görüplik, dawa-jenjel bar. Eýsem bular siziň dünýä degişlidigiňizi aňlatmaýarmy? Siz dünýewi adamlar ýaly hereket etmeýärsiňizmi näme? ⁴Biriňiz «men Pawlusyň şägirdi», başgaňyz «men Apollonyň şägirdi» diýýärsiňiz. Eýsem şeýle diýmek bilen, dünýewi adamlar ýaly hereket etmeýärsiňizmi? ⁵Apollo kim? Pawlus kim? Bular siziň Isa Mesihe iman getirmegiňize ýardam beren hyzmatçylar ahyryn. Rebbiň belleýşi ýaly, biziň

^a **2:13 Biz ruhy hakykaty ruhy sözler bilen düşündirýäris** – ýa-da *Biz ruhy zatlary Ruha eýerýän adamlara düşündirýäris.*

herimiz öz işimizi ýerine ýetirdik. ⁶Men tohum ekdim, Apollo suwardy. Emma ösdüren Hudaýdyr. ⁷Şunlukda, eken-de, suwaran-da hiçdir. Diňe ösdürýän Hudaý ähmiýetlidir. ⁸Ekýäniň-de, suwarýanyň-da maksady birdir. Olaryň hersi öz çeken zähmetine görä sylaglanar. ⁹Çünki biz Hudaýyň işdeşidiris; siz Hudaýyň ekini, Onuň ymaratysyňyz. ¹⁰Men Hudaýyň özüme beren merhemeti arkaly ussat binagär kimin ymaratyň binýadyny tutdum. Başga biri bolsa binany gurýar. Ýöne her kes öz gurýany babatda ünsli bolmalydyr. ¹¹Hiç kim eýýäm tutulan binýatdan, ýagny Isa Mesihden başga bir binýady tutup bilmez. ¹²Bu binýadyň üstünde bolsa kimiň altyndan, kümüşden, gymmatbaha daşlardan, agaçdan, çöp-çalamdan ýa-da samandan ¹³gurandygy soňra belli bolar. Bu Rebbiň gününde ot-alaw arkaly aýan bolar. Ot-alaw her kesini eden işiniň nähilidigini synar. ¹⁴Eger onuň guran binasy oda çydasa, ol öz sylagyny alar. ¹⁵Guran binasy otda köýse, ol ýitgi çeker. Ýöne altyn-kümüşüň otda arassalanýşy ýaly saplanyp, halas bolar. ¹⁶Eýsem siz özünüziň Hudaýyň ybadathanasydygyňyzy, araňyzda Hudaýyň Ruhunyň ýaşayandygyny bilmeýärsiňizmi? ¹⁷Hudaýyň ybadathanasyny weýran edeni Hudaý weýran eder. Çünki Hudaýyň ybadathanasy mukaddesdir, şol ybadathana – sizsiňiz. ¹⁸Goý, hiç kim öz-özünü aldamasyn. Eger kimdir biri özünü dünýä ölçegine laýyklykda dana saýýan bolsa, goý, «akmak» bolsun. Şonda ol dogrudan-da dana bolar. ¹⁹Çünki bu dünýäniň danalygy Hudaýyň nazarynda

akmaklykdyr. Mukaddes Ýazgylarda: «Hudaý akyllysyraýany öz hilesinde tutýar» diýip ýazylygydyr. ²⁰«Reb danalaryň pikirleriniň panydygyny bilýär». ²¹Şunlukda, kimdir birine degişlidigiňiz babatda öwünmäň! Çünki hemme zat siziňkidir: ²²Pawlus-da, Apollo-da, Petrus-da^a, dünýä-de, ýaşayyş-da, ölüm-de, şu wagt we gelejek-de – hemme zat siziňkidir. ²³Siz Mesihniňkisiňiz, Mesih bolsa Hudaýyňkydyr.

4-nji bab

¹Adamlar bize, goý, Mesihniň hyzmatçylary, Hudaýyň syrlaryny aýan edýän hyzmatçylar hökmünde garasynlar. ²Şeýle hyzmatçylardan bolsa sadyklyk talap edilýändir. ³Siziň ýa-da islendik ynsan kazyýetiniň maňa nähili höküm çykarýandygy meni az gyzklandyrýar. Öz üstümden hatda özüm-de höküm çykaramok. ⁴Ynsabym päk bolsa bolubersin, ýöne bu barybir meni aklamayar. Maňa Reb kazylyk edýändir. ⁵Soňa görä-de, bellenilen wagt ýetýänçä, hiç kimiň üstünden höküm çykarmaň. Reb gelýänçä garaşyň. Ol garaňkylykdaky gizlin zatlary ýagtylyga çykarar, adamlaryň ýürek niýetlerini aýan eder. Şonda her kes Hudaýdan öz edenine laýyk öwgüsini alar. ⁶Eý, doganlar! Men aýdanlarymyň baryny siziň peýdaňyza bolsun diýip, özüm we Apollo barada aýtdym. Şonda siz görelämiz arkaly «Ýazylanyň çäginde çykmaň» diýlenine düşüniň, kimdir birini beýlekiden ýokary tutmarsyňyz. ⁷Eýsem siz beýleki-lerden üýtgeşikmi? Siz özünüzdäkileriň baryny Hudaýdan almadyňyzmy näme?

^a 3:22 *Petrus* – grekçe *Kepas*, bu Petrusyň beýleki ady.

Eger Ondan alan bolsaňyz, näme üçin özüňiz gazanan ýaly öwünýärsiňiz?!⁸ Siz eýýäm doýup, aşa düşüpsiňiz! Siz eýýäm baýapsyňyz! Bizsiz höküm sürdünüz. Wah, käşgä dogrudan-da höküm sürsediňiz! Şonda biz-de siziň bilen bile höküm sürerdik.⁹ Hudaý bizi, ýagny resullary, dabaraly ýörişde iň soňky hatarda goýaýdy öýdýän. Biz märekäniň göz alnynda öldüriljekler kimin bolduk. Hawa, biz tutuş älem-jahana: perişdelere-de, ynsanlara-da tomaşa bolduk.¹⁰ Biz Mesihe bolan imanymyzyň hatyrasyna akmakdyrys, siz bolsa Mesihiň saýasynda paýhaslysyňyz! Biz ejiz, siz bolsa güýçlüsiňiz! Siz at-abraýly, biz bolsa biabraýdyrys!¹¹ Biz heniz hem aç-suwsuz, eşiklerimiz sal-saldyr. Biz ýenijilýäris, öýsüz-öwzarsyz sergedandyrys.¹² Biz gara der döküp, zähmet çekýäris. Bize garganlarynda, olara ýagşylyk dileýäris. Bizi yzarlanlarynda, muňa çydaýarys.¹³ Bize myjabat ýöňkänlerinde, mylaýymlyk bilen jogap berýäris. Biz şu pursada çenli ýer ýüzüniň çöp-çöri, dünýäniň zir-zibili kimin bolandyrys.¹⁴ Men bulary sizi utandyrmak üçin däl-de, size nesihat bolsun diýip ýazýaryn, sebäbi siz meniň eziz balalarym ahyryn!¹⁵ Mesihiň ýolunda siziň münlerçe terbiýeçiňiz bolsa-da, atalaryňyz azdyr. Men Hoş Habar arkaly siziň Isa Mesihdäki ataňyz boldum.¹⁶ Şoňa görä-de, ýalbarýaryn: meniň ýaly boluň.¹⁷ Ine, Timoteosy şu maksat bilen ýanyňyza iberdim. Ol meniň söýgüli oglum we Rebbiň sadyk guludyr. Ol meniň Isa Mesihiň yörelgesine eýerýändigimi size ýatladar. Men ähli ýerde we her ýygnaqda bu yörelgä eýermegi öwredýändirin.¹⁸ Siziň kábirleriňiz men ýanyňyza barmaryn öýdüp, tekepbirlige ýüz urdular.¹⁹ Hudaý

ýol berse, men tizara size barjakdyryn. Şonda olaryň gepini däl-de, güýjüni göräýerin.²⁰ Çünki Hudaýyň Şalygy sözde däl-de, güýçdedir.²¹ Men size näme bilen baraýyn? Gamçy bilenmi ýa-da söýgi we ýumşaklyk bilenmi? Siz bularyň haýsyny saýlaýarsyňyz?

5-nji bap

Azgyňlyga ýol bermäň!

¹Siziň araňyzdaky azgyňçylyk barada gürrüň ýaýrady. Bular ýaly azgyňlygy hatda butparazlar-da edýän däldir! Siziň biriňiz öz öweý enesi bilen ýatyp-turýarmyşyn.² Siz bolsa öz-özünüze buýsanýarsyňyz! Eýsem siz muňa derek ýas tutup, şeýle iş edýäni araňyzdan aýyrmaly dälmi?³⁻⁴ Men ýanyňyzda bolmasam-da, ruhda siziň bilendirin. Men edil ýanyňyzda bolan ýaly, şeýle iş edeniň üstünden Rebbimiz Isanyň adyndan eýýäm öz hökümimi çykardym. Siz bile ýygnananyňyzda men hem ruhda siziň bilen bolaryn. Şonda Isa Mesihiň güýji arkaly⁵ şeýle iş eden adamy şeýtana tabşyryň. Şonda onuň günäli tebigaty weýran bolup, Rebbiň geljek gününde ruhy halas bolup biler.⁶ Siziň buýsanmagyňyz ýerlikli däldir. Eýsem siz ujypsyzja hamyrmaýanyň bütin hamyry turşadýandygyny bilmeýärsiňizmi?⁷ Petirlik hamyr bolup bileniňiz ýaly, köne hamyrmaýany aýryp taşlaň. Aslynda şol petirlik hamyr sizsiňiz! Çünki biziň Pesah janlymyz – Isa Mesih eýýäm gurban edilendir.⁸ Şoňa görä, baýramy köne hamyrmaýa: gahar-gazap we pislik bilen bellemäliň. Tersine, ony petir hamyry: päk ýüreklik we hakykat bilen belläliň.⁹ Men size azgyn adamlar bilen gatnaşmaň diýip öň ýazypdym.¹⁰ Ýöne men şeýle ýazanymda

bu dünýäniň adamlaryny: azgynlary ýa-da betnebisleri, kezzaplary ýa-da butparazlary göz öňüne tutmandym. Beýle bolsa, siz bu dünýäni bireýýäm terk etmeli bolardyňyz. ¹¹Men size dogansyrap, heniz-de azgyn ýa-da betnebis, butparaz ýa-da paýyş sögünýän, arakhor ýa-da kezzap bolanlar bilen gatnaşmaň diýip ýazýaryn. Şeýle adamlar bilen hatda bir saçak başynda-da oturmaň. ¹²⁻¹³Eýsem biz ýygnaga degişli bolmadyklaryň üstünden höküm çykarmalymy näme? Olaryň üstünden Hudaý höküm çykarar. Biz diňe ýygnaga degişli bolanlaryň üstünden höküm çykarmaly. «Siz öz araňyzdan pislik edýäni aýryp taşlaň».

6-njy bap

Imanlylaryň arasyndaky dawalar

¹Siz imandaky doganyňyz bilen dawalaşanyňyzda, näme üçin onuň meselesine kazyýetde imansyzlaryň öňünde garaýarsyňyz?! Eýsem siz muny Hudaýyň halkynyň öňünde çözmeli dälmi? ²Siz Hudaýyň halkynyň bu dünýä kazylyk etjekdigini bilmeýärsiňizmi? Eger siz dünýä kazylyk etjek bolsaňyz, heý-de ownuk-uşak dawalary çözüp bilmersiňizmi? ³Eýsem siz biziň hatda perişdelere-de kazylyk etjekdigimizi bilmeýärsiňizmi? Gündelik durmuşyň işleri barada gürrüň-de ýok! ⁴Şeýle dawalaryňyz bar bolsa, näme üçin olary ýygnaga degişli bolmadyklaryň kazylygyna tabşyryarsyňyz? ⁵Şeýle etmäge utanmaýarsyňyzmy? Eýsem araňyzda doganlaryň dawasyny çözüp biljek bir dana-da ýokmy? ⁶Tersine, dogan dogany bilen kazyýetde dawalaşýar. Munuň üstesine-de, olar muny imansyzlaryň

öňünde edýärler! ⁷Aslynda biri-biriňiz bilen kazyýetde dawalaşmagyň özi siziň eýýäm ýeňlendigiňizi habar berýär. Eýsem haksyzlyga çydanyňyz gowy dälmi? Talaňa çydanyňyz gowy dälmi? ⁸Siz bolsa adalatsyzlyk edýärsiňiz, aldaýarsyňyz. Özem kimi? Öz doganlaryňyzy! ⁹Eýsem siz ýamanlyk edýänleriň Hudaýyň Şalygyny miras almajakdygyny bilmeýärsiňizmi? Öz-özünüzi aldamaň! Ne azgynlar, ne-de butparazlar, ne zynahorlar, ne-de erkekbazlar, ne beçebazlar, ¹⁰ne-de ogry-jümrüler, ne betnebisler, ne-de arakhorlar, ne paýyş sögünýänler, ne-de kezzaplar – şularyň biri-de Hudaýyň Şalygyny miras almaz. ¹¹Siziň-de käbirleriňiz şolar ýalydyňyz. Ýöne siz Rebbimiz Isa Mesihniň ady bilen Hudaýymyzyň Ruhý arkaly ýuwuldyňyz, Hudaýyň mukaddes halky bolduňyz, aklandyňyz.

Imanlylaryň arasyndaky jynsy azgynlyk

¹²Siz: «Men her zady etmäge hakym bar» diýýärsiňiz. Hawa, ýöne her zat siziň üçin bähbitli däl. Men hem islän zadymy etmäge hakym bar diýip bilýärim, ýöne hiç zat meniň üstümden agalyk sürmeli däl. ¹³Siz: «Nahar garyn üçin, garyn-da nahar üçindir. Hudaý olaryň ikisini hem ýok eder» diýip dogry aýdýarsyňyz. Emma beden azgynçylyk üçin däl-de, Rebbe hyzmat etmek üçin berlendir. Reb hem bedenimiz barada alada edýändir. ¹⁴Hudaý Öz güýji arkaly Reb Isany direldi. Ol bizi hem direlder. ¹⁵Eýsem siz öz bedeniňiziň Isa Mesihniň bedeniniň agzasydygyny bilmeýärsiňizmi? Indi Mesihniň agzasyny alyp, ony bir loly bilen birikdireýinmi? Asla etmen!

¹⁶Eýsem siz özüni loly bilen birikdireniň onuň bilen bir ten bolýandygyny bilmeýärsiňizmi? Çünki Töwratda: «Ikisi bir ten bolýar» diýip ýazylygydyr. ¹⁷Reb bilen birigen hem ruhda Onuň bilen bir bolar. ¹⁸Azgyňlykdan gaçyň. Adam her nähili günä etse-de, ol onuň tenine galtaşýan däl. Emma azgyňlyk edýän öz tenine garşy günä edýändir. ¹⁹Eýsem siz öz bedeniňiziň Mukaddes Ruhuh ýaşayan ybadathanasydygyny bilmeýärsiňizmi? Siz bu Ruh Hudaýdan aldyňyz. Siz diňe özüňiziňki dälisiňiz. ²⁰Siz baha, onda-da uly baha satyn alnansyňyz. Şoňa görä-de, öz bedeniňiz bilen ^a Hudaýy şöhratlandyryň.

7-nji bap

Nika barada

¹Indi bolsa siziň maňa: «Erkegiň aýala ýanaşmazlygy ýagşydyr» diýip ýazanlaryňyz barada aýtmakçy. ²Azgyňlyga ýol bermezlik üçin, goý, her erkek öz aýaly, her aýal-da öz äri bilen ýaşasyn. ³Är öz aýaly babatda, aýaly-da öz äri babatda äri-aýallyk borçlaryny berjaý etmelidirler. ⁴Aýalyň bedeni özüniň däl-de, äriňi ygtyýaryndadyr. Äri babatda hem şeýledir: äriň bedeni özüniň däl-de, aýalyňi ygtyýaryndadyr. ⁵Diňe Hudaýa doga edýän wagtyňyz ^b bolaýmasa, başga wagt biri-biriňizi äri-aýallyk hukugyndan mahrum etmäň. Bu hem özara ylalaşyga görä diňe wagtlaýyn bolsun. Soňra gaýtadan birigiň. Ýogsa özüňize erk

edip bilmeýänligiňizden peýdalanyň, şeýtan sizi azdyraýmasyn. ⁶Men bulary buýruk däl-de, maslahat hökmünde aýdýaryn. ⁷Elbetde, her kimiň men ýaly bolmagyny isleýärim. Ýöne her kimiň Hudaýdan alan öz peşgeşi bardyr: biriň peşgeşi beýledir, başganyň peşgeşi eýledir. ⁸Emma dul galan erkeklere we aýallara şeýle diýýärim: olara men ýaly öýlenmezlik ýagşydyr. ⁹Emma özlerine erk edip bilmeýän bolsalar, onda öýleninler. Çünki yşk heserine ýanandan, öýlenmek ýagşydyr. ¹⁰Nikadakilara bolsa men däl-de, Reb buýurýandyr: aýal öz äriden aýrylmasyn. ¹¹Eger aýrylan bolsa, başga äre barmasyn ýa-da öz äri bilen ýaraşsın. Är-de öz aýalyndan aýrylmasyn. ¹²Beýlekilere bolsa Reb däl-de, men diýýärim: eger haýsydyr bir doganyň iman etmedik aýaly bar bolsa, ol aýal hem onuň bilen ýaşamaga razy bolsa, onda bu dogan öz aýaly bilen aýrylyşmasyn. ¹³Eger aýalyň iman etmedik äri bar bolsa, äri-de onuň bilen ýaşamaga razy bolsa, bu aýal äri bilen aýrylyşmasyn. ¹⁴Çünki iman etmedik äri öz aýaly arkaly Hudaýa degişli bolýandyr. Iman etmedik aýal-da öz iman edýän äri arkaly Hudaýa degişlidir, ýogsa siziň çagalaryňyz Hudaýyň halkyna degişli bolmazdylar. Indi welin olar degişlidir. ¹⁵⁻¹⁶Hudaý bizi bilelikde parahat ýaşamaga çagyrandyr. Eý, aýal, belki, äriň sen arkaly halas ediler. Eý, äri, belki, aýalyň sen arkaly halas ediler. Emma iman etmedik ýanýoldaş aýrylyşjak bolsa, goý,

^a **6:20** *Öz bedeniňiz bilen* – bu jümle käbir golýazmalarda *Hudaýyňky bolan teniňiz we ruhuňyz bilen* diýip duş gelýär.

^b **7:5** *Hudaýa doga edýän wagtyňyz* – käbir golýazmalarda *doga-dileg we agyz bekleme wagtyňyz*.

áýrylyşsyn. Imanly är ýa-da aýal şeýle ýagdaýlarda borçly däldir.

¹⁷Ýöne her nähili bolsa-da, her kes Rebbiň oňa belleýşi ýaly, Hudaý ony haýsy halda çagyran bolsa, şoňa görä-de ýaşasyn. Men muny hemme ýygnaklara buýurýaryn. ¹⁸Eger kimdir biri sünnelikä çagyrylan bolsa, goý, sünnetiligini sünnetsizlige öwürjek bolup azara galmasyn. Eger kimdir biri sünnetsizkä çagyrylan bolsa, sünnetlenjek bolmasyn. ¹⁹Sünnetlilik-de, sünnetsizlik-de hiçdir. In esasy zat Hudaýyň tabşyryklaryny berjaý etmektir. ²⁰Kim haýsy halda çagyrylan bolsa, şonda-da galsyn. ²¹Sen gul wagtyň çagyryldyňmy? Goý, bu seni biynjalyk etmesin. Ýöne azat bolup bilýän bolsaň, pursady elden giderme. ²²Çünki gul wagty Reb tarapyndan çagyrylan kişi Onuň azat bendesidir. Şonuň ýaly, azat wagty Reb tarapyndan çagyrylan kişi Mesihniň guludyr. ²³Siz uly baha satyn alyndyňyz. Adamlaryň guly bolmaň! ²⁴Eý, doganlar, her kes Hudaý tarapyndan nähili halda çagyrylan bolsa, goý, şol halda-da galsyn.

Adaglanma, öýlenme we öýlenmezlik barada

²⁵Öýlenmedik ýaşlar babatda Rebden alan buýrugym ýok. Ýöne Rebbiň merhemeti arkaly ynamdar kişi hökmünde maslahat berýärim. ²⁶Şu muşakgatly döwürde her kesniň öňki halyna galany ýagşydyr. ²⁷Eger eýýäm öýlenen bolsaň, nikaňy bozma. Heniz öýlenmedik bolsaň, onda gelinlik gözleme. ²⁸Ýöne öýlenseň-de, bu günä däldir. Boý gyz hem durmuşa çyksa günä däldir. Emma durmuş guranlar bu durmuşda köp kynçylyklara duçar bolarlar. Men sizi şolardan goramak isleýärim. ²⁹Eý, doganlar, men size şuny hem aýtmakçy:

bellenilen wagt juda golaýlandyr. Şoňa görä-de, maşgalasy bolanlar edil maşgalasy ýok adamlar ýaly bolsun. ³⁰Aglayanlar aglamaýanlar ýaly, şatlanýanlar şatlanmaýanlar ýaly, emläk edinýänler edil emlägi bolmadyklar ýaly ýaşasyn. ³¹Bu dünýäniň işlerine meşgul kişiler-de öz wagtyny olara sowurmasyn. Çünki bu dünýä soňlanyp barýandyr. ³²Men siziň hysyrdyly aladardan azat bolmagyňyzy isleýärim. Öýlenmedik kişi Rebbiň göwnünden turjak bolup, Rebbiň işlerini alada edýändir. ³³Emma öýlenen kişi öz aýalynyň göwnünden turjak bolup, bu dünýäniň işlerini alada edýändir. ³⁴Şeýdip, onuň kalby ikä bölünendir. Ärsiz aýal ýa-da durmuşa çykmaryk gyz Rebbiň işlerini aladasyny edip, özüni jan-tenden Rebbe bagyş edendir. Emma ärli aýal öz äriňiň göwnünden turjak bolup, bu dünýäniň işlerini alada edýändir. ³⁵Men bulary sizi çäklendirmek üçin aýtmýaryn. Tersine, tutuş kalbyňyzy Rebbe bagyş edip, dogry ýaşaryňyz ýaly, siziň peýdaňyza aýdýaryn. ³⁶Eger ýigit heser oduna çydaman, öz adaglanan gyzyna bolmalysy ýaly garamasa we öýlenmek kararına gelse, goý, öýlenibersin, bu günä däldir. ³⁷Emma ol öýlenmezligi ýüregine düwen bolsa, bu babatda mätäçligi bolman, özüne erk etmegi başaryp, berk karara gelen bolsa, onda ol gowy edýär. ³⁸Şunlukda, adaglysyna öýlenýän gowy edýändir. Öýlenmeýän bolsa ondan-da gowy edýändir. ³⁹Aýal äri ölyänçä, oňa baglydyr. Äri ölse, öz islänine barmaga ygtyýarlydyr. Ýöne onuň barjagy Rebbe iman edýän bolmalydyr. ⁴⁰Ol dul aýal dullugyna galsa, has-da bagtyýardy. Bu meniň pikirim. Men bolsa özümde Hudaýyň Ruhy bar diýip hasaplaýaryn.

8-nji bap

Butlara berilýän gurbanlyk

¹Indi bolsa butlara gurbanlyk beril-ýän et barada şulary aýtmakçy. Siziň: «Ählimiziň bilimimiz bar» diýip aýd-ýanyňyz dogrudyr. Ýöne bilim ynsany tekepbir edýär, söýgi bolsa oňa öwüt berýändir. ²Kim haýsydyr bir zady eý-ýäm bilýändirin öytse, onda ol heniz bilmelisi ýaly bilýän däldir. ³Emma ynsan Hudaýy söýýän bolsa, ol eýýäm Hudaý tarapyndan tanalýandyr. ⁴Şunlukda, butlara gurbanlyk berlen eti iýip-iýmezlik barada şuny aýtmakçy. Siziň: «But aslynda hiçdir. Ýeke-täk bir Hudaý bardyr» diýýäniňiz dogru- dyr. ⁵Hatda ýerde ýa gökde «hudaý» diýlip atlandyrylýanlar bar bolaysa-da (aslynda «hudaýlar» hem «hökümdar» saýylyanlar köpdür), ⁶biziň üçin ýeke-täk Hudaý bardyr, Ol biziň Atamyzdyr, ähli zadyň gözbaşy-da Oldur. Biz Onuň üçin ýaşaýandyrys. Biziň üçin ýeke-täk Hökümdar bar, Ol Rebbimiz Isa Mesihdir, hemme zat Ol arkaly ýaradylandyr. Biz Ol arkaly ýaşaýandyrys. ⁷Emma bu bilim hemme adamlarda ýokdur. Käbir adam- lar butparazlyk pikirlerinden saplanyp bilmän, bu gurbanlyk etini iýenlerinde, heniz-de buta sezde edýändir öýdýärler. Bu hem olaryň ejiz ynsabyny murdar edýär. ⁸Ýöne iýmit bizi Hudaýa ýakyn- laşdyрмаýar. Iýmänimiz bilen zyýan çekemzok, iýenimiz bilen-de peýda göremsok. ⁹Öz azatlygyňyza seresaply çemeleşň. Siziň azatlygyňyz ynsaby ejiz bolan doganlaryň büdremegine sebäp bolmasyn! ¹⁰Çünki olardan biri seni, ýagny bilimi bolany, buthanada saçak

başynda görmegi ahmal. Şonda onuň ynsaby ejizläp, buta berlen gurbanlygy iýmäge ymtylmazmy? ¹¹Şunlukda, eý, dogan, bu ynsaby ejiz dogan seniň bi- limiň arkaly weýran edildi. Isa Mesih bolsa onuň ugrunda öldi. ¹²Siz öz do- ganlaryňyzyň ejiz ynsabyny ýaralamak bilen, olara garşy günä edeniňizde, Isa Mesihe garşy günä edýänsiňiz. ¹³Şo- ña görä-de, iýýän zadym doganymyň büdremegine sebäp boljak bolsa, men ony asla iýmerin. Men onuň büdreme- gini islämok.

9-njy bap

Resulyň hak-hukuklary

¹Eýsem men azat dälmi näme? Ýa men resul dälmi? Men Rebbimiz Isa Mesihi öz gözüm bilen görmedimmi näme? Eýsem siz meniň Reb üçin çeken zäh- metimiň netijesi dälmi? ²Başgalar meni resul hasaplamasalar-da, men siziň üçin resulydyryn! Çünki siz Reb ýolundaky resullygymyň möhürisiňiz. ³Resully- gymyň hak-hukuklary babatda meni tankytlaýanlara, ine, şuny diýmekçi. ⁴Eýsem biziň iýip-içmäge hakymyz ýokmy? ⁵Imanly bolsa, aýalymyzy ýa- nymyz bilen äkitmäge hakymyz ýokmy? Petrus ^a we beýleki resullar, Rebbimiz Isanyň inileri hem hut şeýle edýär ahry. ⁶Ýa-da men bilen Barnabyň imanlylar- dan maddy kömegini almaga hakymyz ýokmy? ⁷Gullukdaky esgerler öz hasa- byna ýaşayarlarmy? Eýsem miwesinden iýmejek bolsa, üzüm agajyny oturdýan barmy? Süri bakyp-da, onuň süýdünü içmeýän barmy? ⁸Men muny diňe ynsan nukdaýnazaryndan aýtmayaryn. Ka- nun hem bu babatda şeýle diýmeýärimi

^a 9:5 *Petrus* – grekçe *Kepas*, bu Petrusyň beýleki ady.

näme? ⁹⁻¹⁰ Çünki Töwratda: «Harman döwýän öküziň agzyny baglamaň» diýip ýazylgydyr. Hudaý muny bütinleý biziň üçin aýtmaýarmy? Eýsem Ol öküzeriň aladasyny edýärimi? Hawa, bu biziň üçin ýazylandyr. Çünki ýer sürýän-de, döwek döwýän-de hasyldan paý almak umydy bilen işleýändir. ¹¹Biz araňyzda ruhy zatlary ekip, sizden maddy hasyly orsak, muny juda köp görersiňizmi? ¹²Eger başgalar sizden maddy kömegi almaga hakly bolsa, onda biz olardan-da köp haklydyrys!

Ýöne biz bu hakymyzdan peýdalanmadyk. Tersine, Mesihniň Hoş Habarynyň ýaýramagyna päsgel bermejek bolup, ähli zada çydaýarys. ¹³Ybadathanada hyzmat edýänler öz işjegini ybadathanadan alýarlar. Gurbanlyk sypasynda hyzmat edýänler-de gurbanlyk sadakalaryndan paý alýarlar. Bulary özüňizem bilýänsiňiz. ¹⁴Reb Hoş Habary wagyz edýänleriň-de Hoş Habardan eklenmegini buýrandyr.

¹⁵Ýöne men bu hak-hukuklarymyň birinden-de peýdalanan däldirin. Men muny ýazmak bilen sizden hak-hukugymy talap etmekçi bolamok. Meniň bu magtanmamy, goý, hiç kim puja çykarmasyn. Şeýle bolanyndan, ölenim gowudyr! ¹⁶Men Hoş Habary wagyz edýänim bilen magtanmaga haklydyryn öýdemok: muny etmek borjumdyr. Eger men Hoş Habary wagyz etmesem, waý, meniň halyma! ¹⁷Eger men muny özüm saýlan bolsadym, onda sylaga tamakin bolardym. Emma muny maňa Hudaý buýurdy. ¹⁸Onda sylagym nämedir? Hoş Habary hiç bir muzdsuz wagyz edip, onuň maňa berýän hak-hukugyndan peýdalanmazlyk meniň üçin sylagdyr.

Pawlus her kesiniň guludyr

¹⁹Men azat bolsam-da, her kesi gazanjak bolup, hemmeleriň guly boldum. ²⁰Ýahudylary gazanjak bolup, olar üçin ýahudy boldum. Men Mukaddes Kanunyň guly bolmasam-da, Mukaddes Kanuna göre ýaşayanlary gazanjak bolup, Mukaddes Kanunyň guly boldum. ²¹Men Hudaýyň Kanunyny bilmeýänleri gazanjak bolup, ony bilmediksirän boldum. Hakykatda welin, Hudaýyň Kanunyna göre ýaşap, Mesihniň buýruklaryna tabyndyryn. ²²Ejizleri gazanjak bolup, ejize öwrüldim. Garaz, käbirleri halas etjek bolup, men hemmelere her zat boldum. ²³Men bularyň baryny Hoş Habaryň ak patalaryna şarik bolup bilerim ýaly, Hoş Habaryň hatyrasyna edýärim. ²⁴Ýaryşa gatnaşýan ýüwürükleriň hemmesi ylgasa-da, baýragy diňe biri alýandyr. Siz-de baýrak alar ýaly şeýle ylgaň. ²⁵Ýaryşa gatnaşýan her kes özerkliligi türgenleşdirýändir. Ol muny wagtlaýn bir täji almak üçin edýär. Biz bolsa muny baky täji almak üçin edýändiris. ²⁶Şoňa göre-de, men maksatsyz ylgayanlar ýaly ylgamaýaryn, howany ýumruklaýan kişi ýaly hereket etmeýärim. ²⁷Ýok, men Hoş Habary başgalara wagyz edenimden soň, ýaryşa gatnaşmakdan mahrum edilesim gelmeýär. Şonuň üçin-de, bedenimi türgenleşdirip, ony özüme tabyn edýärim.

10-njy bap

Ysraýyl taryhyndan duýduruşlar

¹Eý, doganlar, men siziň şulardan habarly bolmagyňyzy işleýärim: biziň atababalarymyzyň bary buludyň penasynda

gezdiler, olaryň bary deňizden geçdiler. ²Olaryň bary buluda we deňze çümdürlip, Musanyň şagirtleri boldular. ³Olaryň bary gökden inen şol bir ýimiti iýdiler. ⁴Olaryň bary Hudaý tarapyndan berlen şol bir suwdan içdiler. Çünki olaryň bary bir ruhy gözbaşdan, özlerine hemralyk eden Ruhý Gaýadan içdiler. Bu Gaýa Mesihini hut Özüdi. ⁵Emma şonda-da olaryň köpüsi Hudaýy närazy etdiler. Şonuň üçin-de olaryň läşleri çölde serlip galdy. ⁶Biz hem ata-babalarymyz deý ýüreklerimizi ýamanlyga ýykyn etmez ýaly, bularyň bary bize duýduryşdyr. ⁷Olaryň käbirleri ýaly butparaz bolmaň. Olar barada Töwratda şeýle ýazylgydyr: «Adamlar iýip-içmäge oturdylar, soňra turup, oýnaşmaga başladylar». ⁸Olaryň käbirleri ýaly azgynçylyk etmälini: bir günde olaryň ýigrimi üç müňüsi öldi. ⁹Olaryň käbirleri ýaly Mesihini synamalyň: olar ýylanlardan heläk boldular. ¹⁰Olaryň käbirleri ýaly hüňürdemäliň: olar Ölüm perişdesiniň elinden öldi. ¹¹Bularyň bary başgalara sapak bolsun diýip, ata-babalarymyzyň başyndan indi. Bu zamanyň ahyrky günlerinde ýaşayanlara, ýagny bize duýduryş hökmünde ýazyldy. ¹²Şunlukda, siz berk durandyrys diýip pikir edýän-de bolsaňyz, günä etmez ýaly, ägä boluň! ¹³Başyňyzdan inen synaglar başgalaryň-da başyndan inýändir. Emma Hudaý sadykdyr! Ol siziň güýjüňiziň çatmajak synagyny bermez. Siz synaga düşeniňizde, Hudaý çykalgada açar, synagdan üstün gelmek üçin gujur-gaýrat-da berer.

Buthanalara barmaň!

¹⁴Şonuň üçin, eý, meniň ezizlerim, butparazlykdan gaça duruň. ¹⁵Men siziň

bilen paýhasly adamlar hökmünde gürleşýäris. Size aýdýanlarymdan özüňiz netije çykaryň. ¹⁶Eýsem biz şükür edip, şükür kasesinden içenimizde, Mesihini ganyňa şarik bolmaýarysmy? Çöregi bölüp iýenimizde, Mesihini bedenine şarik bolmaýarysmy? ¹⁷Çöregiň bir bolşy ýaly, biz köp bolsak-da, bir bedendiris. Çünki şol bir çöregi paýlaşyandyrys.

¹⁸Ysraýyl halkyna serediň: gurbanlyk sypasynda berlen gurbanlykdan iýýän şol sypa şarik bolmaýarmy? ¹⁹Muny diýmek bilen, buta berlen gurbanlygyň ýa-da butuň özüniň haýsydyr bir ähmiýeti bar diýjek bolýarynmy? ²⁰Elbetde, ýok! Men butparazlaryň berýän gurbanlygyny Hudaýa däl-de, arwah-jynlara berýändigini aýtjak bolýaryn. Men siziň jynlara şarik bolmagyňyzy islemeýäris. ²¹Siz hem Rebbini kasesinden, hem-de jynlaryň kasesinden içip bilmersiňiz. Siz hem Rebbini saçagyna, hem-de arwah-jynlaryň saçagyna şarik bolup bilmersiňiz. ²²Ýa-da biz Rebbini gabanjaňlygyny oýarmakçymy? Eýsem biz Ondan güýçlümi näme?

Imanlylaryň azatlygy

²³Siz: «Islendik zady etmäge hakym bar» diýýärsiňiz, ýöne her zat siziň üçin bähbitli däldir. «Islendik zady etmäge hakym bar» diýýärsiňiz, ýöne hemme zat abatlaýan däldir. ²⁴Her kes öz bähbidini däl-de, başgalaryň bähbidini arasyň. ²⁵Et bazarynda satylýan her eti iýip bilersiňiz. Anygyna yetjek bolup, ynsabyňyzy horlamaň. ²⁶Çünki «Ýer we ondaky zatlar Rebbiňkidir». ²⁷Eger iman etmedikleriň biri sizi nahara çagyrsa, siz-de gitmek isleseňiz, öňüňizde goýlan zatlary arkaýyn iýiberiň. Anygyna

ýetjek bolup, ynsabyňzy horlamaň. ²⁸Emma kimdir biri size: «Bu butlara gurbanlyk berlen etdir» diýse, bu et barada duýduran adamyň we ynsabyň hatyrasyna ony iýmäň. ^a ²⁹Men siziň ynsabyňyz däl-de, şol adamyň ynsaby barada aýdýaryn.

Näme üçin başganyň ynsaby meniň erkinligime kazylyk edýär? ³⁰Eger men nahar iýmezden öň Hudaýa şükür edip, nahara goşulýan bolsam, onda näme üçin şükür edýän naharym üçin ýazgarylýarkam? ³¹Şunlukda, iýseňiz-de, içseňiz-de, her näme etseňiz-de – bularyň baryny Hudaýyň şöhraty üçin ediň. ³²Ýahudylaryň-da, grekleriň-de, Hudaýyň ýygnagyňyň-da, garaz, hiç kimiň bűdremegine sebäp bolmaň. ³³Çünki men öz bähbidimi araman, köpleriň halas bolmagy üçin olaryň bähbidini arañaryn, her zatda her kes i razy etmäge dyrjaşýaryn.

11-nji bap

¹Meniň Mesihden görelde alşym ýaly, siz-de menden görelde alyň.

Edepli ybadat

²Meni elmydama ýatlaýandygyňyz, taglymaty size tabşyryşym ýaly saklaýandygyňyz üçin sizi öwýärim. ³Emma şuňa hem aýdyň düşümeğiňizi isleýärim: her erkegiň başy Mesihdir, aýalyň başy erkekdir, Mesihniň başy bolsa Hudaýdyr. ⁴Başyny örtüp, doga-dileg ýa-da pygamberlik edýän erkek kişi öz başyny biabraý edýändir. ⁵Başyny örtmän doga-dileg ýa-da pygamberlik edýän aýal öz başyny biabraý edýändir. Ol başy syrylan aýal bilen des-deňdir. ⁶Hawa, eger aýal başyny örtmeýän bolsa, onda,

goý, saçyny-da kesdirsin. Ýöne aýalyň saçyny kesmeği ýa-da syrдыrmagy biabraýçylykdyr. Şoňa görä, goý, ol başyny örtüsün. ⁷Erkek başyny örtmeli dälidir. Çünki ol Hudaýyň keşbidir, Onuň şöhratydyr. Aýal bolsa erkegiň şöhratydyr. ⁸Çünki ilkibaşdan erkek aýaldan däl-de, aýal erkekdən ýaradylandyr; ⁹erkek aýal üçin däl-de, aýal erkek üçin ýaradylandyr. ¹⁰Eger aýal erkegiň şöhraty bolýan bolsa, onda ol perişdeleriň hatyrasyna başyny örtüp-örtmezligi, goý, özi çözsün. ¹¹Ýöne her nähili bolsa-da, Rebbiň halkynyň arasynda aýal erkege, erkek-de aýala garaşlydyr. ¹²Çünki aýal erkekdən ýaradylan bolsa-da, erkek aýaldan dogulýandyr. Hemmesini hem Hudaý ýaradandyr. ¹³Özüňiz pikir edip görüň: aýal başyny örtmän Hudaýa doga etse gelşiklimidir? ¹⁴Erkek saçyny ösdürse biabraýçylykdygyny tebigatyň özi size öwretmeýärimi näme? ¹⁵Aýal üçin bolsa uzyn saç abraýdyr. Uzyn saç oňa başörtgüsi hökmünde berlendir. ¹⁶Eger bu mesele babatda jedel etmekçi bolýan kişi bar bolsa, şuny diýýärim: biziň we Hudaýyň ýygnaklarynda aýallaryň başörtmeği adatdyr.

Rebbiň saçagyňy harlamaň!

(*Matta 26:26-29; Mark 14:22-25; Luka 22:14-20*)

¹⁷Indi bolsa şu görkezmeleri bermek bilen birlikde, özümiň makullamaýan zadym barada aýtmakçy: siziň ýygnanyşyklaryňyzyň peýdasyndan zyýany köpdür. ¹⁸Birinjiden, Hudaýyň ýygnagy hökmünde üýşeniňizde, araňyzda agzalalyklaryň bolýandygy baradaky gürrüňler meniň gulagyma degýär. Men muňa az-kem ynanman-da duramok.

^a 10:28 Kābir golýazmalarda *Çünki Ýer we ondaky zatlar Rebbiňkidir* diýen jümle hem bar.

¹⁹Sebäbi araňyzda agzalalyklar bolmaly zatdyr. Olar siziň Hudaýyň synagyndan geçip-geçmeýändigizi äşgär edýär. ²⁰Siz bir ýere üýşeniňizde, Rebbiň saçagyna gatnaşýarsyňyz diýip hasap edýärsiňiz. Aslynda welin bu beýle däl. ²¹Sebäbi nahar iýeniňizde, getiren naharyňzy başgalar bilen paýlaşman, özüňiz iýýärsiňiz. Şeýdip, biri aç galýar, başga biri bolsa eýýäm serhoş. ²²Eýsem iýip-içmek üçin öz öýüňiz ýokmy? Ýada siz Hudaýyň ýygnagyny äsgermän, garyplary kemsitmek isleýäňizmi? Men muňa näme diýeyin? Şeýle edýäniňiz üçin sizi taryplaýynmy? Elbetde, ýok! ²³Çünki men Rebden alan taglymatymy size tabşyrdym. Reb Isa Özüne haýynlyk edilen gijesi eline çörek alyp, ²⁴şükür etdi. Soňra çöregi bölüp: «Bu siz üçin berilýän bedenimdir. ^a Muny Meni ýatlamak üçin berjaý ediň» diýdi. ²⁵Şunuň ýaly, nahardan soň şeraply käsäni alyp: «Bu şerap Meniň ganymlary arkaly baglanyşlyýan täze ähtdir. Ondan her gezek içeniňizde, muny Meni ýatlamak üçin berjaý ediň» diýdi. ²⁶Soňa görä-de, siz her gezek bu çöregi iýeniňizde, bu käseden içeniňizde, Reb dolanyp gelýänçä, Onuň ölümini yglan edýärsiňiz. ²⁷Şunlukda, kimde-kim mynasyp bolmadyk tärde bu çörekden iýse ýada Rebbiň kasesinden içse, Onuň bedeni we gany babatda ýazykly bolar. ²⁸Şonuň üçin-de, her kes diňe özüni synap görensoň, bu çörekden iýmeli, bu käseden içmeli. ²⁹Kimde-kim Rebbiň bedenini äsgermän iýip-içse, öz-özünü Hudaýyň hökümüne duçar edýändir. ³⁰Ine, şu sebäpden araňyzda ejizler we syrkawlar köp, ölenleriňiz hem az däl. ³¹Biz ilki özümizi synap gören bolsadyk,

onda höküme uçramazdyk. ³²Reb bizi terbiýelemek üçin höküm edýändir. Ol muny biziň dünýä bilen birlikde höküm edilmezimiz üçin edýär. ³³Şunlukda, eý, doganlar, Rebbiň saçagy üçin üýşeniňizde, biri-biriňize garaşyň. ³⁴Eger kimdir biri aç bolsa, goý, öz öýünde naharlan-syn. Şonda ol ýygnakda höküm edilmez. Galan zatlary bolsa baranymda çözerin.

12-nji bap

Ruhy peşgeşler

¹Indi bolsa, eý, doganlar, men siziň Ruhuň peşgeşleri babatda habarly bolmagyňzy isleýärin. ²Yadyňzdamy, siz butparazkaňyz, dilsiz-agyzsyz butlaryň täsirine düşüp, olara eýerýärdiňiz. ³Soňa görä-de, şuna aýdyň düşünmegiňizi isleýärin: Hudaýyň Ruhundan ylham alýan ynsan: «Isa Mesihe nälet bolsun!» diýmez. Mukaddes Ruh yandyrmasa, ynsan: «Isa Rebdir!» diýip bilmez.

⁴Mukaddes Ruhuň berýän peşgeşleri dürlüdir, ýöne olaryň bary şol bir Ruhdandyr. ⁵Hyzmatlar dürli-dürlüdir, ýöne olaryň bary şol bir Reb üçindir. ⁶Amallar dürli-dürlüdir, ýöne her kesde ähli zady edýän şol bir Hudaýdyr.

⁷Her kesde Mukaddes Ruhuň aýan bolmagy hemmeleriň bähbidi üçindir. ⁸Mukaddes Ruh kimdir birine danalyk bilen, ýene birine bilim bilen öwretmek peşgeşini berýär. ⁹Başga birine Mukaddes Ruh iman baýlygyny, ýene birine şypa berme peşgeşlerini berýär. ¹⁰Ol birine gudrat görkezme, başgasyna pygamberlik, ýene birine ruhlary saýgarma, başga birine nämälim diller, ýene birine bu dilleri manylandyрма peşgeşini berýär. ¹¹Bularyň baryny ýeke-täk bir

^a 11:24 Käbir golýazmalarda *Ony alyň, iýiň* diýen sözler hem bar.

Mukaddes Ruh edýändir. Ol her kese Öz isleýşine görä berýändir.

¹²Beden bir bolsa-da, agzalary köpdür. Agzalary köp bolsa-da, olar bütewi bir teni emele getirýärler. Mesih babatda hem şeýledir. ¹³Çünki biz kim bolsak-da: ýahudymy, grekmi, gulmy, erkinmi – tapawudy ýok, barymyz bir beden bolmak üçin, bir Mukaddes Ruha çümdürildik. Biziň barymyz bir Mukaddes Ruhy kabul etdik.

¹⁴Beden bir agzadan ybarat däldir. Onuň agzasy köpdür. ¹⁵Aýak: «Men el däl, men bu bedene degişli däl» diýeni bilen beden agzasy bolmagyny bes edýärmä näme? ¹⁶Gulak hem «Men göz däl, men bedene degişli däl» diýse-de, beden agzalygyna galýandyr. ¹⁷Eger bütin beden göz bolan bolsa, onda ol nädip eşiderdi? Eger bütin beden gulak bolan bolsa, onda ol nädip ys alardy? ¹⁸Emma Hudaý hemme agzalary bir bedende ýerleşdirip, olaryň hersini Öz halaýşyna görä goýdy. ¹⁹Eger agzalaryň bary haýsydyr bir agza bolan bolsa, onda beden nirede bolardy? ²⁰Aslynda agzalar köp, beden bolsa birdir.

²¹Göz ele: «Sen maňa gerek däl!» diýip bilmeýär. Kelle hem aýaklara: «Siz maňa gerek däl!» diýip bilmeýär. ²²Tersine, bedeniň ejiz saýylyan agzalary has gereklidir. ²³Hormatsyzrak saýylyan agzalara welin aýratyn hormat goýarys. Gelşiksiz saýylyan agzalarymyz barada aýratyn alada edýäris. ²⁴Bedeniň gelşikli agzalary bolsa şeýle alada mätäç däldir. Hudaý beden agzalaryny birikdirende, onuň ähmiýetsiz saýylyan agzalaryna has köp ähmiýet berdi. ²⁵Ol muny bedende hiç bölünüşik bolman,

agzalar biri-biri barada deň derejede alada etsinler diýip etdi. ²⁶Eger bir agza horluk çekse, beýleki agzalar hem horluk çekerler. Eger bir agza hormatlanylsa, ähli agzalar muňa şatlanar.

²⁷Siziň ähliňiz Isa Mesihniň bedenisiniň, her biriňiz bedeniniň bir agzasysyňyz. ²⁸Hudaý ýygnaga ilki bilen resullary, soňra pygamberleri, üçünji edip öwredijileri belledi. Soňra gudrat görkezýänleri we şypa berýänleri, ýardam berýänleri we dolandyryanlary, soňra nämälim dillerde gürläýänleri belledi. ²⁹Eýsem hemmeler resulmydyr? Hemmeler pygambermidir? Hemmeler taglym öwredijimidir? Hemmeler gudrat görkezýänmidir? ³⁰Şypa berme peşgeşi hemmelerde barmy? Hemmeler nämälim dillerde gürläýärmä? Hemmeler bu dillerde aýdylanlary düşündirip bilýärmä? ³¹Ýöne siz has ulurak peşgeşleri almaga ymtlyň.

Indi bolsa size iň gowý ýoly salgy bereýin.

13-nji bap

Söýgi

¹Ynsanlaryň we perişdeleriň dillerinde gürläp-de, söýgim bolmasa, güňleşen misdirin ýa-da jyňnyrdaýan kimwaldyryn. ²Eger pygamberlik peşgeşim bolup-da, ähli syrlary we ylymlary bilip-de, daglary süşürjek güýçli imany bolup-da, söýgim bolmasa, men hiçdirin. ³Eger men tutuş emlägimi garyp-gasarlara paýlap-da, magtanyp bilerim ýaly tenimi gurban edip-de^a, söýgim bolmasa, bularyň maňa hiç peýdasy ýokdur. ⁴Söýgi sabryldyr,

^a 13:3 *Magtanyp bilerim ýaly tenimi gurban edip-de* – bu jümle käbir golyazmalarda *tenimi ýakmaga berip-de* diýip duş gelýär.

mähirlidir. Söygi bahyllyk edýän däldir, özüni beýgeldýän däldir. Söygi gopbamsyramaýar, ⁵biabraýlyk etmeýär. Söygi öz bähbidini aramaýar, gaharlanmaýar, öýke-kine saklamaýar. ⁶Söygi ýamanlyga şatlanmaýar, ol hakykata şatlanýandyr. ⁷Söygi hemme zady bagyşlaýandyr, elmydama ynanýandyr. Söygi hiç haçan umytdan düşýän däldir, hemme zada çydaýandyr. ⁸Pygamberlikler tamamlanar, diller ýiter, bilim gutarar, söygi bolsa asla tükenmez. ⁹Çünki biz häzir bölekleýin bilýäris, bölekleýin pygamberlik edýäris. ¹⁰Kämilik gelende, bölekleýin zatlar tamamlanar. ¹¹Men çagakam, çaga ýaly gürleýärdim, çaga ýaly oýlanýardym, çaga ýaly pikir ýöredýärdim. Emma ulalyp kemala gelenimde, çagalık ýörelgelerini taşladym. ¹²Şindi ähli zady öçügsi aýnadan gören ýaly görýäris. Emma soňra ähli zady ýüzbe-ýüz göreris. Men şindi bölekleýin bilýärim, ýöne şonda Hudaýyň meni bilşi ýaly doly bilerin. ¹³Häzir şu üçüsi galýar: iman, umyt we söygi. Bularyň iň ulusy bolsa söýgüdir.

14-nji bap

Pygamberlik we nämälim diller barada

¹Söyginiň ýörelgesine eýeriň. Ruhı peşgeşleri almaga, aýratyn-da pygamberlik etmäge ymtylyň. ²Nämälim dilde gürleýän adam adamlar bilen däl-de, Hudaý bilen gürleşýändir. Çünki onuň Mukaddes Ruhdan ylhamlanyp aýdýan syrlaryna hiç kim düşüňän däldir. ³Pygamberlik edýän bolsa adamlara ýüzlenip, olara öwüt-nesihat berýär, goldaýar, teselli berýär. ⁴Nämälim dilde gürleýän öz-özüne öwüt berýändir, pygamberlik edýän bolsa ýygnaga öwüt berýändir.

⁵Siziň ähliňiz nämälim dillerde gürleşeňiz, elbetde, gowy, ýöne pygamberlik etmäge ymtylyň. Nämälim dilde gürleýän adam ýygnaga öwüt-ündew bermek üçin öz aýdanlaryny manylandyrmasa, onda pygamberlik edýän ondan has gowudyr. ⁶Eý, doganlar, men ýanyňyza baryp, nämälim dillerde gürleşem, ýöne aýanlyk, bilim, pygamberlik, ýa-da taglymat öwretmesem, meniň size peýdam degermi? ⁷Mysal hökmünde jansyz saz gurallaryny: tüýdügi ýa-da arfany alyp göreläň. Eger olar tapawutly äheňde çalynmasa, haýsy mukamyň çalyňandygyny nädip saýgarjak? ⁸Ýene-de bir mysal: eger surnaýyň çagyryş sesi aýdyň bolmasa, urşa taýynlanjak barmy? ⁹Siz babatda hem şeýledir. Eger-de siz dil arkaly aýdýanlaryňyz aýdyň bolmasa, size kim düşüner? Bu diňe howaýy gürrüň eden ýalydyr. ¹⁰Dünýäde örän köp diller bar. Olaryň her biriniň manysynyň bardygy gürrüňsizdir! ¹¹Emma men kimdir biriniň aýdýanlaryna düşünmesem, men onuň üçin keseki ýurtludyr. Ol hem meniň üçin keseki ýurtludyr. ¹²Şonuň üçin-de, ruhy zatlara şeýle ymtylýan bolsaňyz, ýygnagy berkidýän peşgeşleri almaga dyrjaşyň.

¹³Nämälim dillerde gürleýän adam ony manylandyryp bilmeği üçin-de dogadileg etmelidir. ¹⁴Çünki men nämälim dilde dogadileg edýän bolsam, muny diňe ruhum edýändir. Akylym muňa gatnaşýan däldir. ¹⁵Näme etmeli? Men ruhum bilen dogadileg etsem, muny aňymda-da etjek. Men ruhum bilen nagma aýtsam, muny aňymda-da aýtjak. ¹⁶Eger sen Hudaýy öz kalbyňda şöhratlandyrsaň, seniň aýdýan zatlaryňa düşünmeýän adam şükürlerine nädip «omyn» diýsin? Ol seniň aýdýanlaryňa düşünmeýär ahyryn. ¹⁷Belki, sen oňat şükür edýänsiň, ýöne başga biri bu

arkaly öwüt alýan dälidir. ¹⁸Hudaýa şükür, men nämälim dillerde hemmäňizden köp gürleýärim. ¹⁹Ýöne ýygnakda beýlekilere-de öwüt-ündew berer ýaly, düşnükli baş söz aýdanymy gowy görýärim. Bu nämälim dillerde aýdylan münlerçe sözden gowudyr. ²⁰Eý, doganlar, çagalar ýaly pikir ýöretmegiňizi bes ediň. Ýamanlyk babatda çaga ýaly boluň, ýöne akyl babatda kämil ýaşly boluň. ²¹Çünki Mukaddes Ýazgylarda şeýle ýazylygydyr:

«Men bu halka

ýat dillerde gürleýänler arkaly,
keseki halklaryň dili arkaly
sözlärim.

Emma şonda-da olar Meni
diňlemezler – diýýär Reb».

²²Şunlukda, nämälim diller iman edenler üçin däl-de, iman etmedikler üçin alamatdyr. Pygamberlik bolsa iman etmedikler üçin däl-de, iman edenler üçin alamatdyr. ²³Eger бүтін ýygnak bir ýere ýygnanyp, heriňiz nämälim dilde gürläp durkaňyz, oňa düşüňmeýän ýa-da iman etmedik adamlar munuň üstüne gelse, näme oýlarlar? Olar: «Siz aklylyňyzdan azaşypsyňyz» diýmezmi? ²⁴Emma iman etmedik ýa-da düşüňmeýäniň biri pygamberlik aýdylyp durka gelse, ol hemmeler tarapyndan paş edilip, höküm edilýändigini eşider. ²⁵Şonda onuň ýürek syrlary aýan bolar-da, ýüzin ýykylar. «Hudaý, dogrudan-da, siziň arañyzda eken!» diýip, Oňa sezde eder.

Tertipli ybadat

²⁶Eý, doganlar, mundan nähili netije çykarsa bolar? Siz bir ýere üşeniňizde, her biriňizde nagma, öwüt sözi, aýanlyk, nämälim dillerde gürlemek ýa-da ony manylandyrmak bardyr. Goý, bularyň

bary ýygnagy berkitmek üçin ulanylсын. ²⁷Eger arañyzda nämälim dillerde gürleýän bar bolsa, goý, ikisi ýa-da üçüsi gezek-gezegine gürlesin; ýene biri manylandyrsyn. ²⁸Emma manylandyryp bilýän bolmasa, onda nämälim dilde gürleýän dymсын. Goý, ol özüne we Hudaýa gürrüň bersin. ²⁹Pygamberleriň bolsa ikisi ýa-da üçüsi gürlesin. Beýlekiler bolsa olaryň aýdanlaryny saldarlap görsünler. ³⁰Emma diňläp oturanlardan birine Hudaýdan aýanlyk gelse, onda gürläp duran dymсын. ³¹Çünki hemmeler öwüt alar ýaly, hemmeler ruhlanar ýaly, baryňyz gezek-gezegine pygamberlik edip bilersiňiz. ³²Pygamberlik sözlerini alan adam olary haçan aýtmalydygyny özi kesgitlemelidir. ³³Çünki Hudaý bidüzgünçiligiň däl-de, parahatlygyň Hudaýydyr.

Hudaýyň halkynyň ýygnaklarynyň ählisinde bolşy ýaly, ³⁴aýallar ýygnakda gürlemesin. Olara gürlemäge rugsat berilýän dälidir. Töwratda aýdylyşy ýaly, olar tabyn bolmalydyr. ³⁵Eger olar haýsydyr bir zat barada bilmekçi bolsalar, goý, öýde ärlerinden sorasynlar. Aýala ýygnakda gürlemek aýyp ahyryn.

³⁶Hudaýyň sözi sizden çykandyr öýd-ýärsiňizmi? Ýa-da ol diňe size baryp ýetdimi? ³⁷Eger kimdir biri özüni pygamber ýa-da Mukaddes Ruhdan dolan diýip saýýan bolsa, şuna düşüňmelidir: meniň ýazýanlarym Hudaýyň buýrugydyr. ³⁸Emma ol muny äsgermese, goý, onuň özi-de äsgerilmesin. ³⁹Şunlukda, eý, doganlar, pygamberlik etmäge jan-tenden yhlas ediň, ýöne nämälim dillerde gürlemegi-de gadagan etmäň. ⁴⁰Emma hemme zat mynasyp tärde we tertip bilen bolsun.

15-nji bap

Direliş baradaky Hoş Habar

¹Indi bolsa, eý, doganlar, size wagyz eden Hoş Habarymy ýatladyp geçmekçi. Siz ony kabul edip, onda berk dursuňyz. ²Size wagyz eden Hoş Habarymy gaýym tutsaňyz, ol arkaly halas bolarsyňyz. Tutmasaňyz, biderek ýere iman etdigiňiz bolar. ³Çünki men kabul edenimi örän wajyp habar hökmünde size-de gowşurdym. Bu habar, ine, şundan ybarat: Mukaddes Ýazgylara görä, Mesih biziň günälerimiz üçin öldi. ⁴Ol jaýlanyp, Mukaddes Ýazgylara görä hem üçülenji gün diýlende direldi. ⁵Onsoň Isa Mesih Petrusa ^a, soň Onkilere görüldi. ⁶Mundan soň Ol şol bir wagtyň özünde baş ýüzden-de gowrak dogana görüldi. Bu doganlaryň käbiri eýýäm aradan çykdy, ýöne aglaba bölegi häzir hem diri. ⁷Soňra Ol Ýakuba görüldi, soň resullaryň ählisine görüldi. ⁸Iň soňunda bolsa maňa, ýagny şeýle derejä asla mynasyp bolmadyga görüldi. ⁹Çünki men resullaryň arasynda iň kiçisidirin. Men hatda resul adyny almaga-da mynasyp däl, sebäbi Hudaýyň ýygnagyna azar beripdim. ¹⁰Emma men nähili bolsam-da, diňe Hudaýyň merhemeti arkaly şeýle boldum. Onuň maňa eden merhemeti puja çykmary: men hemmelerden-de köp zähmet çekdim. Aslynda muny men däl-de, maňa ýar bolan Hudaýyň merhemeti etdi. ¹¹Şunlukda, isle men bolayyn, isle-de beýleki resullar bolsun – tapawudy ýok: biz bu Hoş Habary wagyz edýäris, siz-de oňa ynandyňyz.

Merhumlaryň direlmeği

¹²Biz Mesih direldi diýip wagyz edýäris. Onda siziň araňyzdan käbirleri nädip merhumlar direlmez diýip bilýär? ¹³Eger merhumlar direlmeýän bolsa, onda Mesih hem direlen däldir. ¹⁴Eger Mesih direlmedik bolsa, onda biziň wagzymyz-da, siziň imanyňyz-da biderekdir. ¹⁵Munuň üstesine-de, biziň Hudaý barada ýalan şaýatlyk etdigimiz bolýar. Sebäbi biz Hudaý Isa Mesihi direldi diýip şaýatlyk edýäris ahyryn. Eger merhumlar direlmeýän bolsa, onda Hudaý Isa Mesihi-de direlden däldir. ¹⁶Hawa, merhumlar direlmeýän bolsa, onda Isa Mesih-de direlen däldir. ¹⁷Eger Isa Mesih direlmedik bolsa, onda siziň iman getirmegiňiz hem puçdur: siz öňkiňiz ýaly günäleriňiziň içindesiňiz. ¹⁸Diýmek, Isa Mesihte imanly bolup aradan çykanlar hem heläk bolandyr. ¹⁹Eger biz diňe bu durmuşda Isa Mesihe umyt baglaýan bolsak, ähli ynsanlaryň iň betbagtydyrys.

²⁰Ýöne Isa Mesih hakykatdan-da ilkinji bolup ölümden direldi. Bu beýleki merhumlaryň hem direljekdigini kepillendirýär. ²¹Çünki ölümiň bu dünýä adam arkaly gelşi ýaly, ölümden direliş-de adam arkaly gelýändir. ²²Adam atanyň nesilleriniň ählisi ölýär. Şunuň ýaly, Isa Mesihe degişli bolanlaryň-da ählisi ýaşayşa gowşar. ²³Ýöne her kes öz gezeginde direler. Isa Mesih ilkinji bolup direldi. Mesih gelende, Oňa degişli bolanlar-da direler. ²⁴Isa Mesih ähli agalyklary, ygtyýarlyklary we güýçleri ýok edip, Şalygy Ata Hudaýa tabşyranda bolsa dünýäniň soňy bolar. ²⁵Çünki Hudaý Isa Mesihiň ähli duşmanlaryny

^a 15:5 *Petrus* – grekçe *Kepas*, bu Petrusyň beýleki ady.

Onuň aýak astyna salýança, Mesih şalyk sürmelidir. ²⁶Ýok edilmeli duşmanlaryň iň soňkusy hem ölümdir. ²⁷Çünki Hudaý «ähli zady Onuň aýagynyň astynda goýdy». Hawa, Hudaý ähli zady Mesihniň aýak astynda goýdy. Ýöne «ähli zady» diýlende, munuň Hudaýa degişli dældigi mese-mälimdir. ²⁸Hudaý ähli zady Ogluna tabyn edenden soň, Ogul hem Özüni ähli zady Onuň aýak astyna goýan Hudaýa tabyn eder. Bu Hudaýyň ähli zatda doly höküm sürmegi üçindir. ²⁹Eger direliş ýok bolsa, merhumlara derek suwa çümdürilenler näme ederkä? Eger merhumlar hiç haçan direlmejek bolsa, adamlar näme üçin olara derek suwa çümdürilýärkä? ³⁰Biz hem näme üçin özümizi sagatsaýyn howp astyna salýarkak? ³¹Rebbimiz Isa Mesihniň huzurynda size bolan buýsanjymdan ant içýärim: men her gün ölüm bilen ýüzbe-ýüz bolýaryn. ³²Eger-de meniň delillerim diňe ynsan delilleri bolan bolsa, men heý-de Efesdäki wagşy haýwanlar bilen göreşermidim? Mundan näme peýda gazanardym? Eger merhumlar direlmeýän bolsalar, «geliň, iýeliň, içeliň, ertir biz öleris!» ³³Aldanmaň! Ýaramaz ýaranlar ýagşy häsiýetlini hem azdyrýandyr. ³⁴Akylyňyza aýlanyň, günä etmegi bes ediň. Siziň araňyzda Hudaýy tanamaýanlar hem bar. Men muny sizi utandyrmak üçin aýdýaryn.

Direlen ten

³⁵Ýöne kimdir biriniň: «Merhumlar nädip direler? Olar gaýdyp gelenlerinde bedenleri nähili bolarka?» diýip soramagy mümkin. ³⁶Nähili nadanlyk!

Seniň eken tohumyň ölmese, ýaşayşa gowuşmaz. ³⁷Sen ekeniňde gögerjek ösümligi tutuşlygyna ekmeýärsiň. Sen ýöne tohum, mysal üçin bugdaý ýa-da başga bir ösümligiň tohumyny ekýärsiň. ³⁸Hudaý bolsa bu tohuma Öz bellän görnüşini berýär. Her tohumyň-da öz görnüşü bolýandyr. ³⁹Bedenleriň hemmesi birmeňzeş dälidir. Ynsanyň öz bedeni, haýwanlaryň öz bedeni, guşlaryň öz bedeni, balyklaryň-da öz bedeni bolýar. ⁴⁰Şeýle-de, göklere ýa ýere degişli zatlar-da bardyr. Göklere degişli zatlaryň öz görki, ýere degişli zatlaryň-da öz görki bardyr. ⁴¹Günüň öz görki, aýyň öz görki bardyr, ýyldyzlaryň-da öz görki bardyr. Bir ýyldyzyň görki beýleki ýyldyzyňkydan tapawutlydyr. ⁴²Merhumlaryň direlişi-de şuňa meňzeýändir. Çüýreyän beden jaýlanyp, çüýremejek beden direlýär. ⁴³Abraýsyzlykda jaýlanyp, şan-şöhratda direlýär. Ejizlikde jaýlanyp, güýç-kuwwatda direlýär. ⁴⁴Pany bedende jaýlanyp, baky bedende direlýär. Pany beden bar bolsa, baky beden hem bolýandyr. ⁴⁵Çünki Mukaddes Ýazgylarda şeýle ýazylgdyr: «Ilkinji adam – Adam ata janly barlyk boldy». Soňky Adam bolsa ýaşayyş berýän Ruh boldy. ⁴⁶Baky beden pany bedenden öň bolup bilmeýär. Tersine, ilki pany beden bolýar, soňra bolsa baky beden bolýar. ⁴⁷Ilkinji ynsan ýeriň topragyndandy, ikinji Ynsan bolsa ^aGöklerden. ⁴⁸Toprakdan ýaradylan ilkinji ynsan nähili bolsa, ýerdäki ynsanlar hem şeýledir. Göklerden inen Ynsan nähili bolsa, göklere degişli ynsanlar hem şeýledir. ⁴⁹Biz toprakdan ýaradylan

^a 15:47 *Ikinji Ynsan bolsa* – käbir golýazmalarda *ikinji Ynsan, Rebbimiz Isa bolsa*.

ynsana nähili meňzän bolsak, göklerden Bolana hem şeýle meňzäris. ⁵⁰Şoňa görä-de, eý, doganlar, men size aýtmakçy: et bilen gandan bolan ýerdäki ynsan Hudaýyň Şalygyny miras alyp bilýän däldir. Çüýreyän beden çüýremeýän bedene şarik bolup bilýän däldir. ⁵¹Gulak goýuň, size bir syry aýan edeýin: biz ölmeris, ýöne hemmämiz özgerdileris. ⁵²Bu in soňky surnay çalnannda göz-açyp ýumasy salymda, bir pursatda amala aşar. Surnay çalnar, merhumlar çüýremezek halda direldiler, biz hem özgerdileris. ⁵³Çünki çüýreyän beden çüýremezlik donuna, ölýän ten ölmezlik donuna beslenmelidir. ⁵⁴Şunlukda, çüýreyän ten çüýremezlige, ölýän ten ölmezlige beslenende, «Ýeňiş ölümi ýuwutdy» diýlen sözler berjaý bolar. ⁵⁵«Eý, ölüm, hany seniň ýeňişin ^a? Eý, ölüm, hany seniň zäherli neşderiň ^b?» ⁵⁶Günä – bu ölümiň zäherli neşderidir. Kanun bolsa günäniň güýç-kuwatydyr. ⁵⁷Ýöne Hudaýa mün-de bir şükür! Ol Rebbimiz Isa Mesih arkaly bize ýeňiş berdi. ⁵⁸Şoňa görä-de, eý, eziz doganlarym, berk duruň. Goý, sizi asla hiç zat sarsdyrmasyň. Rebbiň işine yhlasly ýapyşyň. Çünki Reb ugrunda çeken zähmetiňiziň biderek daldigini özüňiz-de bilýänsiňiz.

16-njy bap

Imanlylar üçin pul kömegini ýygnamak baradaky öwütler

¹Indi bolsa Hudaýyň ýygnaqlaryna maddy pul kömegini bermek barada

aýtmakçy. Galatýadaky ýygnaqlara tabşyranlarymy siz hem berjaý ediň. ²Men ýanyňyza baranymda ýygnama zerurlygy bolmaz ýaly, heriňiz her hepdäniň birinji günü öz ýagdaýyna görä belli mukdarda pul süýşürüp, ýanynda saklasyn. ³Baranymda bolsa, siziň kömegiňizi Iýerusalime aşyrjak adamlary özüňiz saýlarsyňyz. Men olary iberenimde, tanatma hatlaryny hem ýanlaryna goşaryn. ⁴Eger Iýerusalime meniň gitmegim makul bilinse, olar maňa ýoldaş bolarlar.

Pawlusyň arzuw-islegleri

⁵Men ýanyňyza Makedoniýada bolanymdan soň bararyn. Sebäbi men Makedoniýanyň üsti bilen geçmekçi. ⁶Belki, men ýanyňyzda biraz galaryn, hatda gysy şol ýerde geçirmegim-de ahmal. Soňra siz meni gitjek ýerime ugradyp bilersiňiz. ⁷Häzir bolsa sizi ýöne ýol ugruna görüp geçesim gelenok. Gaýtam, Hudaý ýol berse, ýanyňyzda köpräk bolmagy umyt edýärim. ⁸Men Ellinji gün baýramyna çenli Efes şäherinde galaryn, ⁹sebäbi maňa köp adamlaryň garşy çykýandygyna garamazdan, bu ýerde uly we netijeli işler üçin uly mümkinçilikler döredi. ¹⁰Eger ýanyňyza Timoteos barsa, onuň araňyzda hiç zatdan gorkman gezip bileri ýaly alada ediň. Ol hem men ýaly Rebbiň işini edýär. ¹¹Şoňa görä-de, hiç kim Timoteosa äsgermezçilik etmesin. Ol meniň ýanyma dolanar ýaly, ony sag-aman ýola salyň. Men Timoteosyň doganlar bilen gaýdyp gelmegine garaşaryn. ¹²Indi bolsa doganymyz

^a 15:55 *Ýeňiş* – käbir golýazmalarda *zäherli neşderiň*.

^b 15:55 *Zäherli neşderiň* – käbir golýazmalarda *yeňiş*.

Apollo barada: men oňa doganlar bilen bilelikde siziň ýanyňyza gitmegi üçin köp ýalbardym. Ýöne onuň edil şu pursat gitmäge meýli ýok. Ol ýanyňyza amatly wagt tapanda barar.

Soňky öwütler we salamlar

¹³Hüşgär boluň, imanda berk duruň, mert boluň, gaýratly boluň. ¹⁴Ähli zady söýgi bilen ediň. ¹⁵Eý, doganlar, siz Stepanasyň öý-içersini tanaýarsyňyz. Olaryň Ahaýada ilkinjileriň hatarynda Isa Mesihe iman edendiklerini, Hudaýyň halkyna jan-tenden hyzmat edýändiglerini hem bilýänsiňiz. Şoňa görä-de, sizden şuny haýyş etmekçi: ¹⁶siz hem şeýle adamlara, olar bilen işläp zähmet çekýänleriň her birine gulak asyň. ¹⁷Men Stepanas, Fortunat we Ahaýyk

dagy gelende, örän begendim. Olar siziň ýoklugyňyzy bildirmeýärler. ¹⁸Olar siziň köňlünüze aram berişleri ýaly, meniň köňlüme-de aram berýärler. Şeýle adamlaryň gadyryny biliň. ¹⁹Aziýa welaýatyndaky ýygnaklar size dogaýy salam iberýärler. Akila, Priskilla we olaryň öýündäki ýygnak hem size Rebde dogaýy salam iberýärler. ²⁰Doganlaryň ählisi hem size dogaýy salam iberýärler. Biri-biriňizi mähirli ogşap salamlaşyň. ²¹Men – Pawlusdan size salam bolsun. Men muny öz elim bilen ýazdym. ²²Kimde-kim Rebbi söýmeýän bolsa, goý, oňa nälet bolsun. Ýa Rebbimiz, gelsene! ²³Goý, Rebbimiz Isanyň merhemeti size ýar bolsun! ²⁴Men siziň baryňyzy Isa Mesihiň söýgüsi bilen söýýärin! Omyň.

